FLV Historiske Aktiviteter 2018

Flyvevåbnets Historiske Aktiviteter 2018

Ansvarshavende redaktør:
Oversergent Henrik Hjorth

Redaktion og layout:
B. Aalbæk-Nielsen

Dette årsskrift for Flyvevåbnets Historiske Samling beretter endnu en gang om de mange flotte projekter, som hvert år gennemføres i hele landet. Selvom projekterne er meget forskellige, har de det til fælles, at de alle bliver udført af glade frivillige, som vil gøre en forskel for Flyvevåbnet og Flyvevåbnets historie.

Projekterne spænder fra et canopy på en T-6 Harvard, over Kløckner brandbilen og Rosenbauer crashtender til renoveringen af både en F-100, en Draken og meget mere. Det er dybt imponerende, hvordan værkstedsgrupperne udretter mirakler med de ressourcer, som er til rådighed. Det kræver stor tålmodighed at indsamle, dokumentere og lagerføre flydelene, og dernæst kreativitet til, at delene kan indgå i renoveringen af vores fly. Det glæder mig, at Forsvarets værksteder hjælper processen på vej, når de har muligheden.

For mig er Flyvevåbnets Historiske Samling en betydningsfuld del af Flyvevåbnet. Ikke alene vedligeholdelsen af de historiske dele og effekter, men i høj grad den formidlende opgave, som også løses af de mange frivillige.

Flyvevåbnet er et ungt værn, men et værn, som altid har været moderne i sin teknologi. Det skal vi være stolte af, og det skal vi endelig vise frem – også uden for Flyvevåbnet. Det giver et solidt fundament for Flyvevåbnets mange aktiviteter, når Flyvevåbnets Historiske Samling deltager i rekrutteringsarrangementer, Store Flyvedag og Danish Air Show. Omkring 150.000 gæster besøgte Flyvestation Aalborg i år, hvor de kunne opleve Flyvevåbnets udvikling både nationalt og internationalt. Det er i høj grad jeres fortjeneste, at danskerne forstår den opgave, vi løser hver dag.

Det glæder mig, at ambitionsniveauet for Flyvevåbnets Historiske Samling stadig er højt, og idéerne er mange. Efterspørgslen på den historiske vare er høj, når vi skal forstå vores opgave i dag. Derfor bliver renoveringen af E-180, som en ekstra rekrutterings F-16, og opbygningen af Hangar 2 på Flyvestation Værløse et stort aktiv for Flyvevåbnets rekrutteringskampagner i hele landet.

Denne årlige samling af jeres mange projekter, succeser og mirakler er stor fornøjelse at læse om, og jeg håber, de mange frivillige vil forsætte mange år endnu.

Tak, fordi I gør en forskel for Flyvevåbnet.

ERA

Status for året 2018

Af lederen af
Flyvevåbnets Historiske Samling
Oversergent Henrik Hjorth

Værkstedsgruppe Aalborg;
I Aalborg bygges en T-6 Harvard op til static display af overskydende dele fra Harvardprojektet i Karup. Aalborg pensionisterne udretter små mirakler for at få bukket plexiglasset til canopy- konstruktionen. Det foregår i noget så simpelt som et aflagt komfur!

Manglende struktur på airframe bliver opbygget fra bunden.
I Aalborg pågår arbejdet med at samle F-16 E-180 som Flyvevåbnets rekrutterings F-16 nr. 2.

Det er ikke så nemt at finde komponenter til en F-16 - specielt de stumper, som FMI regner med en salgsværdi i. Projektet skrider dog frem med stor velvilje fra FW Skrydstrup.

Flyvevåbnets Historiske Samling Karup:
Et af de helt store projekter har været udskiftning af palle-reolsystemet til en godkendt type. Reolsystemerne skulle tømmes og nedtages, og nye skulle opsættes. En operation, der varede to måneder.

Planlægning af deltagelse i ATW airshow samt flytning af udstillingsgenstande til Aalborg - herunder NIKE missil, Draken fly, Rosenbauer crashtender samt meget andet - var også tidkrævende. Dertil kom planlægning og gennemførelse af studietur til Technikmuseum Sinnsheim og Speyr. Og endelig er der gennemført overgang fra AFTC til Flyverkommando. Opgaver har der været nok af i løbet af året.

Harvard Team Karup:
Arbejdet med at få at et T-6 Harvard-fly renoveret og gjort flyvedygtigt skrider frem. Stellet er afrenset, revneundersøgt samt overfladebehandlet ved Hovedværkstedet i AAL.

Forsvarets værksteder er positive overfor vores projekter, og mod et behørigt ordrenummer løfter de opgaver for os. Det er meget til-

fredsstillende for alle parter, at man kan gøre det på den måde. Arbejdet skrider frem med overhaling af centerplanet.

Værkstedsgruppe Karup

I Værkstedsgruppen skrider arbejdet frem med to køretøjer;

En Bedford trækker til vores veteran-blokvogn "Queen Mary"

En Thornecroft dobbeltakslet kranvogn.

To veteranbiler er oprettet og kodificeret i SAP: Kløckner brandbil og Rosenbauer crashtender. Dvs. at de nu kan køres til syn i Forsvaret, og vi kan få nummerplader på dem!

Team Tordenjet Skrydstrup:

Er i fuldt sving med at renovere F-100 GT-927 til udstilling. Målet er, at Team Tordenjet har flyet til events på FW i lighed med Draken Teams Draken og Aalborgs F-104G.

Ydermere renoveres cockpitsektionen fra GT-970 til ESK 730. Hermed har vi fået anvendelse for de resterende F-100 dele på lager.

Værkstedsgruppe Værløse;

Gruppen har skaffet midler til at købe Hangar 2 i Værløse og bygger et værkstedet op som en formidlings-hangar. Der samles et T-33 træningsfly, et Pembroke forbindelsesfly, et Draken jagerbomber-fly og et Meteor T.7 fly. De tre af flyene har fløjet som stabsfly ud af det tidligere FSN Værløse og er oplagte til en udstilling dér om flyvestationens historie. Ved den seneste "Store Flyvedag" i Værløse kom der 40.000+ mennesker på besøg. Det indikerer, at der er stor interesse for flyvning i området.

At T-33'eren fra Karup er kommet indenfor i Værløse, markerer ligeledes, at de sidste komplette fly fra Flyvevåbnets Historiske Samling er kommet indendørs.

Lynx til FLYHIS;

Donationen af Lynx helikopter S-134 Mk. 90B til Flyvevåbnets Historiske Samling er gået i hårdknude, da den er låst af FMI salg.

S-134, som vi ønsker komplet, har følgende signifikante historie;

* Flystel nr. 1000 til Forsvaret.
* Afværgede 3 piratangreb inden for 24 timer ved ankomst til Adenbugten.

* Fostret 7 medaljemodtagere for udmærket lufttjeneste. Heraf 4 under SAR i Nordatlanten. samt 3 under et motorhavari under skarp indsættelse i Aden bugten
* Har hentet Søren og Eddie i Somalia.
* Kom særdeles heldigt fra nærkontakt med landskabet i Nymindegab, der rev HF antennen af halesektionen, genererede tre hjulspor gennem et hybenkrat samt fjernede 10 cm af bemalingen på halerotoren!
* S-134 er et spejlbillede af de operationer, der er Søværnets Flyvetjeneste / ESK 723s "bread and butter".
* Nationale og Internationale operationer gennem årene.

Åbent hus ATW:
Pensionistgrupperne ydede en uundværlig hjælp med at få ATW air show på stablen. Ligeledes manglede der heller ikke velvilje ved nedtagningen af materiellet bagefter! BZ (Bravo Zulu) skal der lyde herfra!

Way Ahead
- her kikker vi lidt mere indad og på, hvordan vi konsoliderer FLYHIS i forhold til mål og midler.
FLYHIS står på to søjler: Historie og formidling.

Arbejdssikkerhed:
Der er fokus på arbejdssikkerhed i Forsvaret, hvilket medfører arbejdsmiljø-gennemgange (ikke inspektioner…) for vores vedkommende.

Det medfører, at en del af vores materiel i værksteder og lagre skal være godkendt ved et årligt eftersyn. Der er ingen vej udenom, da det er et lovmæssigt påbud, at de skal være godkendt.

Persondatabeskyttelse:
De civile regler omkring persondatabeskyttelse gælder også for FLYHIS. Ved udlån af historisk materiale skal der derfor foreligge et reelt projekt eller en ansøgning fra pårørende for at få adgang til FLYHIS arkiver.

Dagligdagen:
Der skal være ligevægt mellem tid til rådighed og de projekter, vi kaster os ud i. Der skal være mulighed for at lade op til næste opgave. I bund og grund skal vi være klar til at løfte opgaverne og ikke hele tiden slukke brande for at nå den næste opgave.

Med udgangspunkt i ovenstående skal basen være i orden, for at vi står stærkt, når at vi rykker ud!

Køretøjer:
Udfordrer os en del, og vi bruger hen ved 1/3 af vores arbejdstid for at få det til at hænge sammen. Der er ikke altid forståelse "ude i byen" for, at vi ikke lige kommer til noget, der er præcedens for, at vi deltager i.

Sikkerheden er førsteprioritet hver gang. Derfor er det bare nødvendigt med den alder, vores materiel har, at det skal repareres hyppigt.

Nysynet (Inden for en måned) blev vores blokvogn kasseret ved et militært paragraf 77 eftersyn.

Den ene lastvogn blev afleveret til syn i april, og vi fik den retur i november.

Vi kan ikke altid låne, da det materiel er i samme kondition som vores; nogle gange er det kasseret.

Køretøjer bliver repareret eksternt Karup, og foruden reparationstiden går der en dag før og efter med transport. En stor tak til de pensionister, der støtter os med transport af køretøjer!

Afslutningsvis vil jeg gerne udtrykke, at det er en fornøjelse at være i FLYHIS med alle de mangeartede opgaver, der kommer ind ad døren.

Venligst
HH

Endnu en gang har FLYHIS bidraget til Flyvevåbnets Jubilæumsfond og fondens mulighed for uddeling af jubilæumslegater.

Dette blev muligt gennem vort bogsalg i forbindelse med Danish Air Show 2018 på Flyvestation Aalborg.

Som formand for Jubilæumsfonden uddelte Chefen for Flyverkommandoen, Generalmajor Anders Rex (ERA), traditionen tro i alt 3 legater på Flyvevåbnets fødselsdag den 1. oktober til følgende:

Overassistent Poul K. Andersen, Air Force Training Center

Major John Elfving Kristensen (STI) Chef Eskadrille 730

Flyverhjemmeværnet ved Oberst Per J. Larsen

FAKTA:

Flyvevåbnets Jubilæumsfond blev oprettet den 1. juni 1991 efter Flyvevåbnets 40-års jubilæum den 1. oktober 1990. Fonden blev oprettet for midler, fremkommet dels ved overskud af salget af bogen "Historien om Flyvevåbnet" samt af sponsorbidrag til udgivelsen.

Fonden ledes af en bestyrelse bestående af chefen for Flyverkommandoen (formand) og repræsentanter fra Flyvevåbnets

Soldaterforening, reserveofficererne og stampersonel i Flyvevåbnet samt tidligere tjenstgørende officerer i Flyvevåbnet.

Jubilæumsfonden støtter:
Personer eller institutioner, der har ydet en påskønnelsesværdig indsats for Flyvevåbnet, eller som tjenstgørende i Flyvevåbnet har ydet en sådan indsats for Forsvaret.

Personer eller institutioner, der virker til gavn for Flyvevåbnets anseelse i Danmark eller udlandet, eller som bidrager til øget forståelse for Flyvevåbnets rolle i totalforsvaret.

Studier og udgivelser af publikationer om luftmilitære emner.

Støtte eller donationer fra virksomheder, fonde eller enkeltpersoner modtages gerne og kan indbetales på MobilePay: 6165 8775 eller på fondens konto med registreringsnummer 9255 / kontonummer
3194 441 818.

Hvis du/I har forslag til modtagere af legat, er du velkommen til at skrive til fondens bestyrelse på adressen:
Flyverkommandoen, Værnsfælles Forsvarskommando,
Herningvej 30,7470 Karup. Att. Flyvevåbnets Jubilæumsfond
E-mail: CAS-RDAF@mil.dk

Niels H. Arvedsen (oberstløjtnant, pensioneret),
FLYHIS' medlem af Jubilæumsfondens bestyrelse.

AIR SHOW 2018 PÅ FLYVESTATION AALBORG

Af Niels H. Arvedsen (pensioneret oberstløjtnant)

Flyvevåbnets Historiske Samling (FLYHIS) blev naturligt ved årets Air Show 2018 bedt om at bidrage med den historiske fortælling om Flyvevåbnet og Forsvaret, herunder Totalforsvaret.

Som sin sidste handling inden overgangen til en ny tilværelse som pensionist satte Leder af FLYHIS, chefsergent Lars Søe Jensen, scenen for FLYHIS deltagelse i samarbejde med Chefen for Flyvestation Aalborg og hans stab.

Forberedelserne blev indledt i god tid inden dagen for showet, og der blev arbejdet intenst på at have FLYHIS' bidrag klar. Det blev til ganske få planlægningsmøder internt, hvor bl.a. vore eksterne udstillere fra museumsverdenen deltog.

Vore tro væbnere Lars Steenhus og Christian Kjærulf sørgede i god tid for at køre det tunge skyts - fly, kanoner, raketter og andet grej fra Karup til Aalborg – en tidskrævende og kompliceret proces grundet mangel på de rette køretøjer.

I ugen op til Air Show drog karavanen fra FLYHIS (SØE, Niels, Lis, Torben, Jørgen, Eigil, Orla og Henrik Hjort, der er den ny leder af FLYHIS + de tro væbnere) allerede om onsdagen af sted i den forgangne varme sommers strålende solskin og gjorde klar til indretningen af vort udstillingsområde.

Med hjælp fra Figtherwing Skrydstrup og Aalborg-pensionisterne stillede de de to store hangartelte op prydet med de fantastiske kæm-

pegavle, der forestiller de gamle hangarer fra Kløvermarken i 1912.

FLYHIS holdet lærte ved denne lejlighed at montere og afmontere mange mange kvadratmeter gulv i teltene.

Det ene telt var dedikeret til historien om Flyvestation Aalborg, som blev fortalt via fantastiske blancher, der i detaljerede tidsbilleder skildrede flyvestationen frem til i dag. De var udarbejdet af pensioneret major Oluf Eriksen (ERI) fra-FLYHIS. Også historien om Flyvevåbnets transporteskadrille (Eskadrille 721) havde fundet vej, udarbejdet af pensioneret seniorsergent Bent Jørgensen (JEN), der tillige er forfatter til bogen ”Fra Træskoflyver til VIP Jet” (kan købes fordelagtigt ved FLYHIS).

Derudover indeholdt teltet udstilling af diverse våbentyper (kanoner, missiler og bomber) samt en montre med jammingudstyr som chaff og flares, der tilsammen tidligere har været en del af flyvestationens kampkraft som jagerenhed. Denne udstilling var tilvejebragt af pensioneret chefsergent Torben Hansen (FLYHIS).

Som særudstilling havde pensioneret seniorsergent Orla Gravesen (FLYHIS) opstillet en montre, der i tekst og billeder fokuserede på F-104 Starfighter i rollen som testfly i rumfartens vorden. Denne udstilling omfattede bl.a. en tillempet pilot/rumdragt med hjelm og diverse udstyr.

Derudover var udstillet et antal motorcykler af ældre dato, der har gjort tjeneste i Flyvevåbnet, og som var hentet fra gemmerne i Aalborg og Skrydstrup.

Telt nummer to var traditionen tro tildelt historien om Totalforsvaret.

Air Show 2018 havde besøg af:
FREGATTEN PEDER SKRAM - DET SPÆNDENDE KOLDKRIGS-MUSEUM MIDT I KØBENHAVN.

Fregatten PEDER SKRAM er det tredje orlogsskib, der bærer navn efter den gamle admiral, kaldet "Danmarks vovehals". Fregatten var en væsentlig del af det danske søforsvar under den kolde krig i perioden 1966 til 1988.

PEDER SKRAM blev udfaset i 1990, efter at den i et par år, sammen med søsterskibet HERLUF TROLLE, havde ligget i materielreserve.

Fregatten ledes, administreres og vedligeholdes nu udelukkende gennem en fond ved hjælp frivillig arbejdskraft, og den modtager ikke statsstøtte. Billetindtægter fra åbningsperioderne samt bidrag fra virksomheder, fonde og organisationer er grundlaget for driften af PEDER SKRAM som museumsskib.

SEA WAR MUSEM JUTLAND

NYT SPECIALMUSEUM, ISÆR OM SØKRIGEN I NORDSØEN UNDER 1. VERDENSKRIG.

Nyt specialmuseum - især om søkrigen i Nordsøen under 1. Verdenskrig.

Første verdenskrig blev ikke kun udkæmpet i Flanderns mudrede skyttegrave, men også på Nordsøen. Sea War Museum Jutland fortæller den dramatiske historie. Museet ligger i Thyborøn på den jyske vestkyst, hvor man i 1916 kunne høre Jyllandsslaget. Skibene kunne man ikke se, men lyden fra de store kanoner kom rullende ind fra havet som torden. For første og eneste gang tørnede den tyske Højsøflåde og den britiske Grand Fleet sammen, og resultatet var forfærdende. 250 skibe og 100.000 mænd mødtes med det ene formål at ødelægge og dræbe hinanden.

SPRINGEREN – MARITIMT OPLEVELSESCENTER

Springeren - Maritimt Oplevelsescenter - er et maritimt museum beliggende i Aalborg, hvis hovedattraktion er ubåden Springeren. Ubåden er i dag dog kun en af 11 udstillinger på museet, som har en omfattende samling af maritime effekter og flere interaktive udstillinger.

På landjorden blev historiefortællingen blandt andet gengivet med plancher fra Koldkrigs-museerne Stevns- og Langelandsfortet:

STEVNSFORTET

Dansk Maginotlinie i miniature udgave. Stevnsfortet, der i 2008 overgik til at være et museum for Den Kolde Krig, er et spændende museum at besøge, idet hele fortet befinder sig ca. 20 meter nede i Stevns Klint. Stevnsfortet blev bygget i begyndelsen af 1951 for at kunne kontrollere den sydlige indsejling til Øresund og var indtil 2000 Danmarks sidste operative fort. Fortet er det eneste i Danmark, der er bygget nede i kalken.

LANGELANDSFORTET

Under Den kolde krig (1953-1989) var det Langelandsfortet, der stod for overvågningen i Østersøområdet og havde den militære kommando i området. Fortet blev nedlagt 1993 og er nu en afdeling af Langelands Museum.

ZEPPELIN - & GARNISONS MUSEUM TØNDER

Tønder husede i tiden 1914-18 en af det tyske kejserriges store luftskibsbaser.

Basen var placeret få kilometer nord for byen og var nærmest en selvforsynende lille by med eget gas-, vand- og varmeværk. Den 19. juli 1918 skrev Tønder sig ind i verdenshistorien, da Zeppelin basen blev udsat for det første luftangreb foretaget fra et hangarskib. Både de engelske piloters rapport og rester af bomberne kan ses på museet

AALBORG GARNISONS MUSEUM

Aalborg Forsvars- og Garnisonsmuseum viser mange spændende udstillinger om den store udvikling, som er sket inden for Hæren, Flyvevåbnet, Hjemmeværnet, Politiet og Redningsberedskabet med vægten på tiden efter den 2. Verdenskrig.

Til Åbent Hus havde museet medbragt adskillige forskellige våben, som publikum kunne røre ved og tage ladegreb på (de virker ikke).

FN MUSEET

FN-Museet er det første i sin art i verden, og formålet med museet er at sætte et varigt minde over danske enheder og personer, der gennem FN har bidraget til beskyttelse, sikring eller opretholdelse af verdensfreden gennem militær eller humanitær indsats.

HJEMMEVÆRNSMUSEET

Hjemmeværnsmuseet er associeret Museum Sønderjylland. Det stiler efter at opnå status som et museum, hvor forskere og øvrige interes-

serede kan fordybe sig i museets udstilling, arkiv og bibliotek, i film-, video- og billedsektionen samt i magasinet. Det er Hjemmeværnsmuseets formål at udbrede kendskabet til Hjemmeværnet og dets historie, herunder danskernes lyst og evne til at kæmpe for et frit og demokratisk Danmark.

DANMARKS FLYMUSEUM, STAUNING

Den bærende tanke med Danmarks Flymuseum er at drive et museum med vægten lagt på dansk flyhistorie og flyproduktion, både civilt og militært. Samtidigt er det et arbejdende eller rettere et "flyvende" museum, idet mange fly i samlingen i videst muligt omfang holdes flyvedygtige og vises i luften ved forskellige lejligheder over hele landet.

Ved sit mangeårige virke har Danmarks Flymuseum medvirket til at bevare mange uerstattelige klenodier for eftertiden.

PENSIONISTFORENINGEN – FLYVESTATION VÆRLØSE

Foreningen blev oprettet af pensionister fra flyvestationen, Flyvematerielkommandoen og Hovedværksted Værløse. Foreningen har siden oprettelsen beskæftiget sig med vedligeholdelse af fly og motorer, der har været i brug på Flyvestation Værløse, registrering af historiske effekter og indsamling af personlige beretninger fra tidligere an-

satte. Gennem de seneste år har der pågået et meget stort arbejde med at sikre mest muligt af den gamle flyvestations historie. Det nyeste tiltag er et tæt samarbejde med Furesø Museer, hvor pensionistforeningen blandt andet har leveret materiale til udstilling om Flyvestation Værløse. Foreningen er seriøst engageret i overtagelsen af Hangar 2 og er i gang med istandsættelse og indretning.

VÅBENMUSEUM EGHOLM SLOT

Da Ole Falck var 16 år, fik han et luftgevær af sin far, og det blev starten på en livslang hobby med at samle på skydevåben og tilbehør til våben og militaria.

I august 2012 gik en drøm i opfyldelse, da Ole Falck kunne åbne Våbenmuseum på Egholm Slot og dermed dele sin store samling af våben og militaria med offentligheden.

FLYHIS' BOGSHOP

Også til dette års Air Show optrådte FLYHIS med en bogshop i teltet, igen med henblik på at vække interessen for Flyvevåbnets Jubilæumsfond, hvortil FLYHIS gennem en årrække har bidraget økonomisk via bogsalg. Som noget nyt forsøgte vi os med salg af billeder.

Til hjælp i bogshoppen stillede Reserveofficersforeningen i Flyvevåbnet KN Henrik Lindrum til rådighed, ligesom medlemmer af Flyvevåbnets Soldaterforening, afdeling Aalborg, hjalp til - dette til stor fornøjelse for alle, omend salget var begrænset.

UDENDØRS UDSTILLING

Til dette års Air Show havde FLYHIS igen hentet frem fra magasinerne og havde i forbindelse med udstillingsteltene opstillet en række ældre og flot renoverede flytyper omfattende F-84, F-100, F-104 og F-35 – sidstnævnte opstillet af Draken Team Karup.

I tilslutning hertil landede Orla Gravesen med et gammelt KZ-10 fly fra Flymuseet i Stauning sammen med et par andre veteranfly. Selvfølgelig var ”TUT” og ”Sweet Sixteen” med på udstillingen til glæde for børn og barnlige sjæle.

Af andet militært grej havde FLYHIS opstillet elementer af det nedlagte jordbaserede luftforsvar - en launcher med Hawk missiler, et Nike missil og den håndrettede L-60 kanon.

Jyske Dragonregiments Veterankøretøjsforening supplerede med kampvogne af forskellige typer og andet skyts.

FLYHIS' F-16 rekrutteringsfly blev anvendt i forbindelse med Flyverstabens hvervekampagne andet sted ved Air Show.

VORE NABOER

Disse to kæmper – Illyshin-76 fra Ukraine og NATO AWACS – skyggede desværre noget for vores udstillingsområde.

ARRANGEMENTET

Som ved Air Show 2012 havde Chefen for Flyvestation Aalborg heller ikke i 2018 formået at tage vejrguderne i ed.

Sommeren, der begyndte i maj med hedebølge og tørke, holdt søndagsfri den 12 juni. Fra morgenstunden var himlen grå, og tunge og mørke regnskyer drev ind over Nordjylland og specielt Flyvestation Aalborg. Portene var knapt lukket op, før himlen åbnede sig, og regnen stod ned i torve. Blæst og kulde drev hen over området, og det blev ikke bedre i løbet af dagen. Havde vi kunnet forudse denne vejrsituation, havde vi kunnet gøre en "*god handel*" med salg af regntøj og varme drikke, idet vore telte i stor udstrækning blev brugt som ly for vejrets hærgen.

Nedbrydning af udstillingsområdet den efterfølgende dag foregik i strålende solskin om end en voldsom blæst gav visse problemer og sinkede arbejdet.

Vor administrative specialist, pensioneret flyverspecialist Jørgen Maltvedgaard (FLYHIS), havde vanen tro sørget for alt det praktiske, adgangskort, kost og logi m.m. til alle. Især for vore eksterne udstillere blev indkvartering foretaget på Flådestation Frederikshavn til stor tilfredshed, og hvor Jørgen guidede og var til stede med råd og vejledning.

I lighed med tidligere Air Shows blev der arrangeret grillparty lørdag aften med stor hjælp fra Aalborg pensionistgruppen, der i øvrigt under hele Air Show ydede en fantastisk støtte og service, som vi ikke havde kunnet være foruden.

En stor tak til alle for et veltilrettelagt og -gennemført Air Show.

Fra arbejdsgrupper m.fl.

Pensionistgruppen på FSN Aalborg

v/ Ole M. Andersen (OMA)

Pr. dags dato er vi 30 frivillige i H. 67 på FSNAAL. Alle har noget at byde på, som FLV høster glæde og gavn af.

Af faciliteter har vi en tredjedel hangar, en smedje og en shelter samt kontorer og kaffestue. I hangaren arbejder vi på at gøre "Den Svenske Harvard" udstillingsklar, og desuden F-16 E-180, hvor vi prøver på at finde de dele, der mangler. I smedjen er der hele tiden arbejdsopgaver - bl.a. har vi lavet transportvogne til vinger, højderor, stabilisator, launcher, og flaberon. Desuden har vi lavet udstillingsstativer til den M61 Vulcan kanon, som sad i Starfighteren, samt 5 tommer raketter, som blev monteret på F-84G ThunderJet.

Shelter 80 er uundværligt som depot - her har vi bl.a. 1 stk. Meteor Mark 7 og 1 stk. Meteor Mark 4 og 1stk. F 104 Starfighter.

I uge 15 sendte vi 5 mand til Koldkrigsmuseet på Langeland for at skille MiG 15 ad. Efter at flyet var lagt på blokvogn, gik turen til Bornholm. På Dueodde Lyttestation, som er ved at blive indrettet til museum, blev MiG 15 samlet igen, og hvor den fremover skal være hovedattraktion.

I forbindelse med Danish Air Show den 10. juni, rejste vi 2 stk. telthangarer, som skulle forestille at være fra 1917 - et stort arbejde at stille op og pille ned igen. I forbindelse med Rebild festlighederne blev F-16 SamLet E-176 opstillet på "Gammel Torv" i Aalborg, og efter festlighederne blev den skilt ad og flyttet til Garnisonsmuseet, hvor den stod til den 7. august, da flyet igen blev skilt ad og flyttet til Flådestation Frederikshavn.

I uge 43 havde vi 8 mand med på studieturen til Tyskland for at se på flymuseer. Efter at de var kommet hjem, gav de udtryk for, at turen "var alle pengene værd". Flyvevåbnet ved, hvordan de skal motivere frivillige til at gøre en indsats, - bliv ved med det !

Værkstedsgruppen Karup
v/Kjeld Hansen

Gruppen har i året, der er gået, haft en del at lave. Vi har bl.a. adskilt en gammel "Horny Crof" kran. Det hele er derefter blevet renset og sendt til sandblæsning, og derefter er der en del pladearbejde, der skal laves. Senere skal den så males, men der er stadig lang vej endnu, før den er færdig.

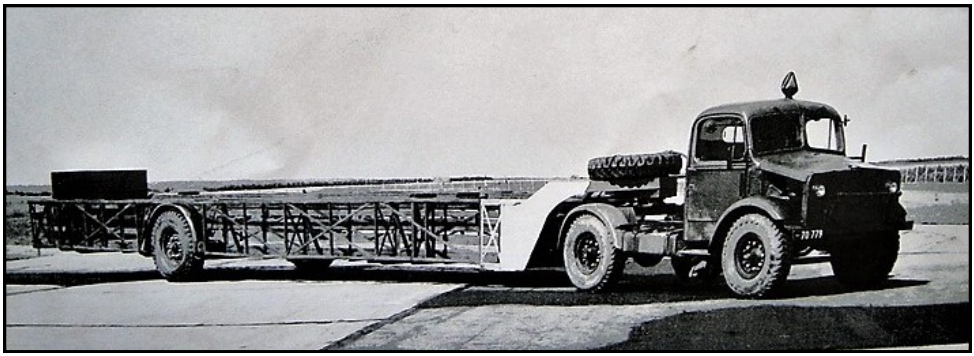

Så er vi også i gang med en Bedford trækker, som skal trække den anhænger med den adskilte F-84. Trækker er en, der er blevet skaffet fra England. Den er nu totalt adskilt. Motoren skal renoveres, og en del af det træ, som førerhuset er bygget op om, skal udskiftes, før det hele kan samles og males. Så det tager et stykke tid endnu, før den kan komme ud at køre.

Vi er også stadig i gang med renovering af en "Gloster Metor Mk VIII," men det går fremad; vinger og kroppen er renset og malet, så nu er det understel og hjul, der skal have en tur.

Der er også et hold, der er i gang med en RF-84, som skal renoveres slibes og males; men før det er der en del pladearbejde, der skal laves. Dette fly står i det store telt bag ved Gedhusmuseet, og når det er færdigt, skal det udstilles ved dette museum.

Igen i år har vi været ude med vores F-16 team for at opsætte og adskille Saml-letflyet til forskellige udstillinger i Herning, Odense, Viborg og senest i København til kulturnatten. Det er nu stillet i hangar, for der er en del skrammer og buler, der skal rettes, og så skal det hele efterses, så det er klar til en ny sæson.

Gedhusmuseet

Det har været endnu et godt år for museet med 1300 besøgende. Lidt flere end sidste år. Vi har åbent hver onsdag fra april til og med oktober. Udover det har der været arrangeret besøg på andre tidspunkter af mange forskellige grupper - fra Ældre Sagen over spejdere til motorcykel- og amerikanerbilklubber. Det er lidt af et puslespil at få plads til 60 mennesker og fire rundvisere på én gang, men John Krarup har kreeret et snedigt roteringssystem, så vi ikke går i vejen for hinanden. Vi får mange positive tilbagemeldinger og er nogle gange nødt til at revidere deres planer. Man kan faktisk ikke se hele Gedhusmuseet på tre kvarter!

Med hjælp af vores venner i Værkstedsgruppen er Republic RF-84F Thunderflash C-581 under restaurering og klargøring til maling. Den var som bekendt med i "Sorte Lørdag" 1958 og Cubakrisen 1962. Lockheed T-33, lånt af Danmarks Flymuseum i Stauning, er adskilt og på vej til det nye Flyvehistoriske Museum på Værløse.

Et Pedershåb rangerlokomotiv, som trak godsvogne fra Karup Station og ind på flyvestationen, er restaureret af Værkstedsgruppen og er nu udstillet på 6 meter skinner. Så det skal ikke køre så langt mere. Af pladshensyn er to crashtendere og "Queen Mary" flytransporteren med en adskilt F-84G deponeret indenfor hegnet. Alle vores tre brandbiler og Hawk missilerne var udlånt til "Åbent Hus" i Aalborg - "Danish Airshow" på nudansk.

Over vinteren arbejder vi med opdatering af udstillinger, så besøgende kan få en ny oplevelse om vores historie i 2019. ***PJC***

2018 blev igen et godt år for Draken Team Karup, et år med masser af aktivitet og et år med mange gæster til vores arrangementer. ”Draken Kuren” i januar blev den hidtil bedst besøgte. Vi samlede ikke mindre end 29 personer på dagen. Draken Kuren opstod for nogle år siden som erstatning for tidligere tiders ”julefrokost”, den julefrokost, som man aldrig havde tid til at deltage i på grund af de mange andre gøremål i ugerne op til jul. Den solide opbakning betyder, at næste års ”Draken Kur” allerede er planlagt til lørdag den 19. januar.

En af de tilbagevendende begivenheder i vores arrangementsår er ”Store Oprydningsdag”. Det er den dag, hvor vi tømmer Shelter 152 for indhold. Får fejet gulvet og lagt tingene ordentligt på plads. Sommetider får vi endda lagt tingene så godt på plads, at der går et stykke tid, inden vi finder dem igen – til stor irritation for os alle. I år kom der en ekstra container til. Vi mangler lagerplads og hyldeplads til vores Draken reservedele. Denne nye container skal med tiden også rumme de dele, vi afmonterer fra fly, der hugges op, fordi de er blevet for ringe til at have stående.

I første halvdel af april måned sendte vi to medarbejdere til Bornholm, dels for at assistere FLYHIS med nogle arbejdsopgaver, og dels for at montere et rigtigt raketsæde i AR-006, som står udstillet ved Bornholms Tekniske Samling. Flyet har hidtil stået med kun et værkstedssæde monteret, men da vi på det sidste har skrottet et par af de fly, der har stået på udstilling udendørs forskellige steder i landet, blev det muligt at finde et rigtigt sæde, som efter endt renovering kunne monteres i flyet - til stor glæde for indehaverne af samlingen.

Et andet fast punkt på vores årlige arrangementskalender er ”Forårsklargøringen”, som i år blev afholdt sidst i april måned. Vi fik klaret det ene fly om formiddagen og spiste frokost på Café Michael i Hangar 1. Efter frokost klarede vi det nødvendige med det andet fly og var færdige til at tage hjem forholdsvis tidligt. Det er jo sådan, det går, når folk får en vis erfaring med de ting, der skal ske i løbet af dagen.

Dagen efter ”Forårsklargøringen” indviede vi vores nyindkøbte og nyrenoverede trailer til Draken cockpittet. Vi var nemlig blevet inviteret til at deltage i ”Mandemessen” i Aulum. Messen er, som navnet siger,

rettet specielt mod hankønnet. Det drejer sig meget om biler, motorcykler etc. Køreturen med traileren gik uden problemer, så det var ren afslapning at være afsted. I løbet af dagen dukkede der flere kolleger op fra FLYHIS, så jeg er sikker på, at de sammen med deltagerne fra Draken Team hyggede sig.

Som det tredje event indenfor bare en uge var vi af Værnsfælles Forsvarskommando blevet spurgt, om vi ville deltage i årets udgave af Forskningens Døgn. Som vi har for vane, når Flyvevåbnet spørger, siger vi altid ja. Deltagerne, som kom fra Folkeskolens ældste klassetrin, skulle i år besøge Air Force Training Center og Helicopter Wing Karup for at snuse lidt til uddannelserne. Vores del af arrangementet bestod i at levere to opstarter af AT-158 for de unge mennesker. Vi gik endda så langt, at der blev udvalgt to af deltagerne til at sidde i bagsædet under opstart, det passede dem rigtig godt.

Årets absolut største begivenhed løb af stablen søndag den 10/6 på Flyvestation Aalborg. Draken Team Karup deltog i Static Display med AR-109. Flyet blev rullet til Aalborg allerede tidligt på foråret, så vi skulle egentligt kun koncentrere os om at få alle vores sædvanlige pakkenelliker med derop, da tidspunktet oprandt. Allerede om lørdagen blev vi færdige til at modtage gæster i vores salgsbod, som blev placeret umiddelbart bag flyet i godt selskab med de store museumstelte og salgsboden fra Harvard Danmark. Der var tid til at nyde lørdagstræningen for de forskellige flying displays i det gode vejr. Lørdag aften var der arrangeret stort grill party. Søndagen startede med et voldsomt rykind af gæster. Vi fik travlt i boden og ved flyet, men for en gangs skyld var der så mange hjælpere tilknyttet, at vi alligevel fik masser af tid til at traske rundt på hele udstillingsarealet. Vejret var udmærket – de første par timer; så åbnede himlen for alle sluser. Regnen stod ned resten af dagen – bortset fra en times tid omkring middag. Det betød desværre, at flyvningen på det nærmeste stoppede, og der blev trængsel ved udgangene alt for tidligt. Det er desværre ikke første gang, at det går sådan i Aalborg.

Draken Meeting er en fast tradition for os - en begivenhed, som vi

alle ser frem til. Det er den dag på året, hvor vi kalder vores medlemmer ind til en hyggedag. Draken Meeting var i år slået sammen med Reunion i ESK 729, og det betød, at vi i år kunne fremvise et program, som vi var lidt stolte af. Først den sædvanlige morgenkaffe, derefter besøg ved ESK 722. Vi var så heldige, at vi fik set både en Take Off med en EH101 + et lille display både kørende og flyvende foran Hangar 22 komplekset. Derefter gik vi over til frokosten. Efter frokost og tilhørende oprydning forlagde vi til Flyveskolens område. Her blev der budt på kørsel med AT-158, forbi-flyvning af F-16 fra AVB, en kort demo af en hjemvendende EH101 samt opvisning af to private fly, fløjet af "gamle" ESK 729 folk. Vi sluttede af i Shelter 152 med en snak og en sodavand.

Allerede i foråret var vi blevet opfordret til at deltage i Kultur Nat Hillerød sammen med FLYHIS. Efter en kort rådslagning i gruppen var vi enige om, at selvfølgelig skulle vi da deltage; FLYHIS kunne jo stå for transporten af cockpittet, da der skulle præsenteres andet materiel fra den store beholdning. Det skulle imidlertid komme til at gå helt anderledes. Efterhånden som vi nærmede os september, blev det mere og mere klart, at det ikke ville være muligt for FLYHIS at deltage som først forventet. Vi måtte altså finde andre veje, for vi havde jo lovet, at vi nok skulle komme over med cockpittet. Vi måtte altså tage turen over med privat bil og trailer. Vi skulle stille cockpittet op på Hillerød Camping, så overnatning kunne arrangeres i en campinghytte. Teamet, der bestod af 4 personer. startede turen fredag morgen klokken 8. Det var så lige præcis den fredag, hvor vejret havde besluttet at vise sig fra den meget blæsende side, så vi var lidt spændt på, hvordan bil med trailer og cockpit ville gebærde sig over Storebælt. Det gik imidlertid over al forventning. Selve udstillingen løb fra klokken 16 til

til 22:30, hvorefter bil og cockpit rullede hjem til Karup, da det ikke var muligt at få cockpittet opbevaret indendørs om natten. Ekvipagen ankom til Karup uden problemer klokken 03:30. Resten af holdet overnattede i en camping-hytte og returnerede efter morgenmaden.

Vinterens vigtigste projekt bliver en renovering af AR-109, så den kan skiftes ud med A-009 på Flymuseet i Stauning. Udskiftningen er planlagt til at skulle foregå sidst i marts 2019. Skiftet giver god mening, da museets udstilling i forvejen rummer en RF-84 samt en fotobus, så en "fotodrage" vil passe fint ind i helheden. På den anden side vil Draken Team Karup så til gengæld være i stand til at støtte Danish Airshow 2020 på Flyvestation Karup med en udstilling af alle tre typer Draken, der har opereret fra stationen.

- - - - - - - - - - - - - - - -

Team Tordenjet
FSN Skrydstrup

Fra formanden:

2018 er og bliver året, hvor vi har gjort vores opgaver færdig.

Vi udfører flere opgaver i samarbejde med Fighter Wing Skrydstrup. Det er et godt samarbejde, og vi får også den goodwill, vi har behov for. Som forening er vi skrumpet lidt, og vi er i skrivende stund i alt 34 medlemmer af Team Tordenjet.

En flok af vore medlemmer var med på FLYHIS' studietur, som er beskrevet andet steds.

Vi har også fået ny leder i FLYHIS, og vi ser frem til samarbejdet med dig Henrik.

Årets udflugt

Team Tordenjet foretog en udflugt den 22. og 23. maj. Vi var i alt 13 personer, som havde afsat disse to dage til en tur til Midt- og Nordjylland - naturligvis med et militærhistorisk islæt.

Første stop var Rindsholm Kro med Danske Soldaters Mindelund. Dennes historie starter i 1990 og blev officiel i 2004 og er absolut et besøg værd. Kroen har også en lang og glorværdig historie, og får man først startet kromanden Frode Hansen (det er ikke svært), kan man være underholdt i timevis.

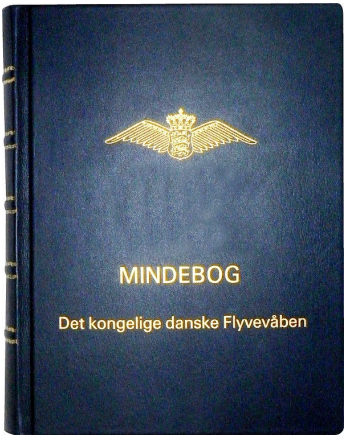

Efter frokost gik turen til Viborg Domkirke, som i sig selv er et besøg værd. Det, som tiltrak os, var dog især "Det Kongelige Danske Flyvevåbens Mindebog", som ligger i en montre i kirken. Bogen indeholder en fortegnelse over alle flyvere, som er faldet i tjenesten. (Bogen kan søges og studeres på internettet). Vi blev indkvarteret på ATW Aalborg i fine faciliteter, men måtte begive os over på Aalborg Kaserner for at indtage vores aftensmåltid. Herefter blev der hygget i messen sammen med vore kolleger fra Aalborg. Efter morgenmad næste dag besøgte vi Hangar 67 og kiggede på Flyrenoveringsholdets arbejde og faciliteter.

Efter at have spist frokost i det fri besøgte vi "Forsvars- og Garnisonsmuseet" i Ålborg, en god oplevelse inden hjemturen.

Årets emner

Et tilbagevendende diskussionsemne i 2017 har været adgangskort til Flyvestationen. Så meget tilbagevendende, at vores formand på et tidspunkt udbrød " Nu gider jeg ##¤?&## ikke høre et ord mere om de forbandede adgangskort".

Problemet er nu næsten løst. Langt de fleste har fået et nyt kort. Som et kuriosum kan nævnes, at de blå kort var det eneste, adgangsvagten på Ålborg Kaserner godtog.

Museumsgruppen

har passet sine pligter med at modtage billeder, genstande, artikler og meget andet "skrammel", i år har der ikke været noget helt fantastisk, men rigeligt til at holde os beskæftiget.

HG 6

Hans Jensen gør her rede for arbejdet på smedesiden i HG 6

Året startede med en masse snakkerier omkring, hvilken F–16 der skulle bruges til Brand & Redning, og hvilken til en ekstra saml-let F–16.

Det skiftede mellem den ene og den anden, indtil vi vedtog at gå i gang med nogle andre projekter. Egentlig noget frustrerende, når man er 19 mand i hangaren, og man ikke kunne få en endegyldig beslutning på opgaverne.

Til gengæld fik vi værktøjsmaskinerne boltet lovmæssigt fast i gulvet, således at ingen kan komme til skade.

En mere kompetent beslutningstagning i vores lille organisation kunne have været ønskeligt.

Ellers havde vi igen en opstilling i forbindelse med årets Runway Run i. Det blev et fint arrangement, som atter fik rejst en flot sum penge til Børnecancerfonden.

Faldsikringsudstyr med tilhørende godkendte sikkerhedshjælme fik vi indviet i forbindelse med opstillingen i Oksbøl. Det var bestemt lige dagen, for der var en regulær storm under forløbet, så det var rart at se, at folkene var sikret.

Traditionen tro startede vi sommerferien med en hyggelig grillmiddag med dertilhørende gode madvarer og efterfølgende konkurrencer.

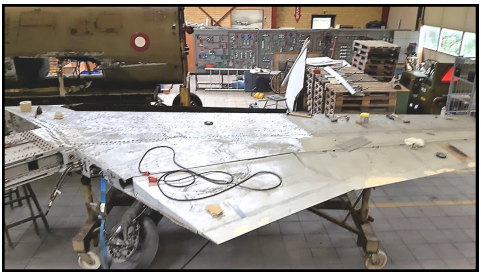

Efter sommerferien havde vi en enkelt opstilling forbindelse med Åbent hus i Ålborg.
Den næste opstilling vi fik tilbudt var en ren parodi. Hvem der fejlede, har vi ikke fået oplysninger om, men det var ganske enkelt kritisabelt. Opgaven var en opstilling på Rådhuspladsen i København meget tidligt på dagen. Otte mand kørte fra Skrydstrup mod København. Efter passage af betalingsanlægget på broen fik vi et opkald om, at opgaven var aflyst. Det kostede én af vore gode opstillere lysten til at fortsætte, hvilket var forståeligt. Vi venter stadig på en undskyldning!!

Vi har nu startet to projekter op, nemlig GT–927 og GT–870, som CH/730 (STI) gerne vil have til diverse events. Så det får han, og den bliver flot. I skrivende stund er vi tæt på, at den bagerste del bliver skåret af, hvorefter forenden bliver glasblæst. Efterfølgende bliver den repareret og malet.

Det næste projekt bliver samling af den T-33, som har ligget udenfor i Gedhus i nogen tid; men den ser nogenlunde ud.

I skrivende stund har vi også fået en opstilling i Odense Kongrescenter i december måned. Den er vi glade for, så kan vi da beholde rutinen.

For kommende sæson er der så lavet en plan for diverse opstillinger gående på seks i steder i foråret, og seks i efteråret. Det vil give en fordeling med fire opstillinger pr. afdeling. Det lyder rigtig godt.

Alt i alt har vi i Skrydstrup haft en rigtig god sæson 2018. Alle har været velmotiverede og engagerede, så det har for mig været en relativ let opgave.

Pensionistforeningen for Flyvestation Værløse

v/ Leif Richardsen
formand

Jeg vil starte med at konstatere, at 2018 hidtil har været et specielt år. Vi er ikke længere i Jonstruplejren, men er flyttet til Hangar 2 på Flyvestation Værløse.
Denne hangar blev 1. maj 2018 overdraget til foreningen Historisk Hangar. Dette betød, at foreningen ultimo april kunne flytte Lynx og Draken med tilhørende reservedele fra midlertidig opbevaring i shelter på flyvestationen til Hangar 2, hvor det blev placeret i den østlige del af hangaren.

I slutningen af maj 2018 meddelte Jonstruplejren, at pensionistforeningen skulle forlade de hidtidige lokaler i Bygning 9. En mandag morgen mødte mange af medlemmerne i Jonstruplejren og begyndte at nedpakke alt, hvad vi havde i bygningen. Alting blev løbende kørt til Hangar 2. Da vi ikke kunne bruge sidelokalerne, blev flyttekasser og alt andet anbragt ude i hangaren, hvor det har stået, indtil vi kunne tage sidebygningen i brug.

Der var rigtig meget, der skulle flyttes til en midlertidig opbevaring i Hangar 2

I starten var vi nødt til at opholde os ude i hangaren, når vi mødtes om tirsdagen. Heldigvis var vejret med os med i den pragtfulde sommer, så det var skønt at sidde med åbne hangarporte og se ud på de grønne områder. Inden det blev rigtig koldt, nåede vi at gøre kaffestuen klar, så det var muligt at opholde sig indendørs. Der er ingen var-

me i hangaren og sidebygningen, så vi må indtil videre holde os varme med flytbare varmeovne.

Der er ikke blevet arbejdet meget på fly. Det meste af tiden er i samarbejde med Historisk Hangar gået med at renovere og male de sydlige sidelokaler. Lokalerne havde stået ubenyttede hen, siden Forsvaret forlod flyvestationen, så de var temmelig forfaldne og krævede nogle meget kærlige hænder, før de kunne tages i brug.

Før og efter renovering.

F-16 Saml let-udgave

Vi har også i år været med til at samle og fremvise F-16 på Sjælland. I år ved DTU i Lyngby, åbent hus arrangement på Flådestation Korsør samt ved flagdagen på Frederiksberg Rådhusplads. Som ved alle andre opstillinger var der stor interesse for at se og høre noget om flyet.

Opstilling ved DTU

og på Frederiksberg Rådhusplads.

Lynx

Arbejdet med genopbygning af Lynx S-134 til udstillingsbrug er udskudt indtil videre.

Alle operative Lynx helikoptere blev udfaset fra Forsvaret med udgangen af 2017. Derefter blev de overdraget til Forsvarsministeriet, Materiel- og Indkøbsstyrelsen (FMI), hvor man er i gang med at undersøge muligheden for at sælge dem med alle reservedele til andet land.

Indtil der foreligger en afgørelse på materiellets fremtid, er vi afskåret fra at arbejde på genopbygning af Lynx.

T-33

Pensionistforeningen har fået en T-33 T-Bird til låns. Flyet blev leveret fra FLYHIS i 2 omgange. Først ankom forkroppen samt vinger, medens halepartiet blev leveret senere.

Planerne står p.t. på et par pallestakke og forkroppen er lagt løst ovenpå. Forkrop og planer skal sammenkobles/ sammenboltes, således at vi kan få hævet hele konstruktionen, så understellet kan sænkes og fastlåses. Herefter kan flyet flyttes, og yderligere arbejde kan påbegyndes. Når understellet er sænket og hjulene nede og låst fast, kan vi montere bagkroppen, som lige nu står på en speciel vogn beregnet til netop håndtering af T-33 bagkroppen.

Inden ovennævnte actions skal vi forsøge at få trukket/ anvendt ledningsnet, således at der kan etableres de oprindelige lys på flyet.

Når flyet er samlet, kommer det ”hårde” arbejde med at slibe og polere de aluminiumsoverflader, der er lettere angrebet af vind og vejr, medens flyet stod ude.

Gymnastik

En gruppe på 10/12 deltagere starter tirsdagen med gymnastik. Hvert år tages der omkring 10 idrætsmærker. Hvor længe vi kan blive i den gode gymnastiksal, er uvist.

Store Flyvedag

Igen i år blev der afholdt Store Flyvedag i og omkring Hangar 2.

Arrangementet var godt besøgt med omkring 10.000 – 15.000 gæster.

Som noget nyt var der i år indgået aftale med ”Smag på Nordsjælland”, der havde lånt den ene halvdel af hangaren.

Pensionistforeningen havde atter en stand, hvor vi kunne fortælle om foreningen

Så kom der lige en Harvard

Historisk Hangar

Foreningen "Værløse Flyhistoriske Hangar 2" er stiftet som en forening, der har til opgave at renovere og vedligeholde Hangar 2 og for i fællesskab med Pensionistforeningen at kunne have en udstilling og et værksted på Værløse.

De 2 foreninger er knyttet tæt sammen: ingen hangar, ingen lokaler, ingen pensionistforening, og omvendt: ingen Pensionister, ingen fly i hangaren.

Hangarforeningen har fundet en investor, som er villig til at låne os de penge, det koster at købe hangaren, så der bliver stiftet et Anpartsselskab med 25% til investor og 75% til Hangarforeningen. Aps'et bliver et rent administrationsselskab, hvorunder Hangarforeningen er medejer, og Pensionistforeningen vil være lejer i hangaren på samme vilkår som de øvrige, der lejer plads i hangaren. Det er Hangarforeningens håb, at alle papir er klar inden nytår 2018 / 19, så vi kan slippe for at betale 20,000 kr. om måneden i husleje.

Afslutningsvis vil Pensionistforeningen sige tak til de medlemmer, der i årets løb har ydet en stor hjælp. Uden jeres indsats ville vi ikke være nået så langt, som vi er nu.

Luftforsvarets Veteraner
LUFTVET

v/ H. Thuesen, formand

Museumsudvalg

Som flere gange nævnt er situationen for "fadderne" på Stevnsfort ikke den allermest lyse. Også i det forløbne år er vi blevet færre til at vedligeholde HAWK systemet. Det skyldes mest helbredsmæssige problemer for ellers flittige pensionister.

Det ser lidt bedre ud for køretøjernes vedkommende; her har vi lige fået tilgang af en ”ung” ihærdig gut, så vi nu er hele to i det område.

Vores nye leder, museumsinspektør Iben Bjørnsson er kommet rigtig godt i gang og gør, hvad hun kan for at forbedre forholdene. Et større tiltag er forsøg på at skaffe fondsmidler til gennemgribende renovering af udvalgt materiel. Og ikke mindst til arbejdet med at opfylde FLYHIS' krav om inddækning af det udlånte udstyr.

Der er dog også positive ting at berette, Faddernes store hangartelt har fået udskiftet teltdugen, så vi atter kan gå tørskoet.

Allerede mens sneen stadig føg os om ørene, var der brug for ”HAWK soldater”. Det handlede om at klargøre en launcher med missiler og en loader til udstilling i weekenden 10.-11. marts. Iben havde arrangeret, at vi kunne deltage i ”Historiske Dage” i Øksnehallen i København. Sammen med mange andre spændende udstillere på forpladsen var ikke mindst missilerne et tilløbsstykke. Chaufføren på blokvognen fortalte, at han aldrig var blevet fotograferet så mange gange, som da han passerede igennem København.

Iben havde hjemmefra fået et lille kursus som loaderdriver og bestod med glans.

I fortets velkomstbygning, har Iben foranstaltet en meget flot udstilling om atombomben, og hun skriver bl.a. på www.kalklandet.dk:

Når dørene slås op til årets sæson på Stevnsfort mandag den 26. marts 2018, åbner også den nye udstilling "Atombomben – ven eller fjende?"

Koldkrigsmuseum Stevnsfort forsøger med udstillingen at give et overblik over udviklingen af atomvåben, samt de vigtigste dilemmaer og problemstillinger som knytter sig til deres eksistens.

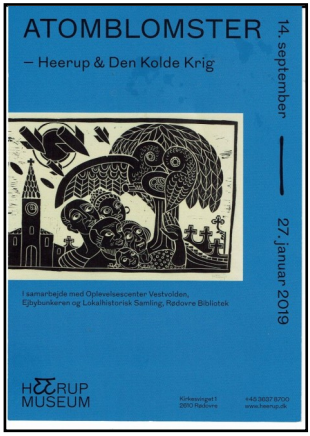

Også Heerup Museet har fokus på Den Kolde Krig og atombomber.

I september var der igen bud efter et HAWK missil, udlånt til Heerup museet et halvt års tid.

Arrangementsudvalget

Der blev afholdt julebingo i november, hvor der blev konkurreret om ænder, rødvin og ikke mindst den store hovedgevinst, som sikrede vinderen alt godt til julebordet!

Den 14. december var 57 luftvetmedlemmer samlet til årets Julefrokost. Der blev tid til at indtage Skalstrups dejlige julefrokost ind imellem sange og amerikansk lotteri. Aftenen sluttede med at ønske hinanden en glædelig jul over en ekstra øl i officersmessen.

15. marts 2018 var datoen for den årlige generalforsamling med delta-

gelse af 65 medlemmer. Traditionen tro blev der efter den formelle del spist gule ærter efterfulgt af pandekager.

Igen i år havde vi "lånt" Koldkrigsmuseum Stevnsfort en søndag eftermiddag i maj. 71 gæster deltog i rundvisningen.

Høstfesten blev afholdt midt i august måned. Den meget varme og tørre sommer og de heraf afledte forbud mod at grille udendørs nåede heldigvis at blive ophævet i tide. Det betød, at vi igen i år kunne stå udendørs og grille bøffer til årets meget populære høstfest. Der blev også tid til at synge "Marken er mejet…". Aftenen sluttede med et par hyggelige timer i messen.

Dokumentationsudvalg

Udvalget har som en af dets opgaver at udbrede kendskabet til og oplysning om Flyvevåbnets jordbaserede luftforsvar. Dette er også blevet foretaget i 2018 både i ind- og udland.

LUFTVETs negativer/fotos og modtagne fotos/beretninger fra tidligere og nuværende medarbejdere i det jordbaserede luftforsvar er gennemgået, og egnede er scannet til brug på websiderne.

Der er tidligere efter anmodning fra FLYHIS blevet foretaget scanning af fotos/negativer fra LUFTVETs arkiv og med harddisk tilsendt FLYHIS, men i løbet af 2017 stoppede dette arbejde grundet manglende harddisk fra FLYHIS, og at der ikke pt. var flere egnede LUFTVET fotos til FLYHIS.

Der er blevet udarbejdet og ajourført en LUFTVET folder, der bl.a. er udlagt på Koldkrigsmuseum Stevnsfort.

Udvalget har udviklet en database, som gør det er muligt at registrere de genstande og medier, som arkivet har. Dette arbejde vil blive

påbegyndt i løbet af 2018.

Arkivet har i perioden udført almindeligt arkivarbejde og vedligeholdt/opdateret hjemmesiderne *www.nyluftvet.dk* og *www.klghis.com* (ca.5.600 billeder). Hjemmesiderne har stor interesse, hvilket besøgstallet også viser med ca. 480,000 besøg på www.nyluftvet.dk og ca. 9.900 besøg fra 99 lande/stater på www.klghis.com. Det er jo rart at se, at så mange får kendskab til det Danske Jordbaserede Luftforsvar.

Traditionspleje

LUFTVET har forsøgt at blive godkendt som "traditionspleje-forening". Vi kontaktede sagsbehandleren ved Forsvarsministeriets Etablissement Styrelse (FES), der bad om at få vores vedtægter tilsendt.

Derefter fik vi stillet nogle supplerende spørgsmål, bl.a. om vi kun havde medlemmer, der havde været tjenstgørende eller tidligere tjenstgørende.

Jeg svarede, at vi havde ægtefæller og samlevere som medlemmer.

Efterfølgende blev jeg ringet op af major Erik Aaen fra FES, som meddelte, at når vi havde ovennævnte som medlemmer, var det ikke muligt at blive kategoriseret som "traditions- pleje-forening".

Han foreslog, at vi kunne afholde en generalforsamling og ændre vores vedtægter. Jeg meddelte ham, at det havde vi ingen intentioner om at gøre.

Derefter beklagede han, at så var der ingen mulighed.

Jagergruppen Stauning
v/ Bent Laursen

I april 2018 blev gruppen færdig med restaureringen af DC-7 forkroppen *"Rolf Viking".* Og i ferielejren i uge 29 kom det spændende øjeblik.. .kunne kroppen gå igennem porten i Hal 1? Det kunne den; der var 1½ cm at give af, og det havde vi selvfølgelig målt ud forinden med et målebånd.

To store lastbilskraner gjorde det store arbejde, og med hjælp fra museets gaffeltruck kom kroppen helskindet i gennem og blev rejst op på højkant igen. Derefter blev den sat på sin fremtidige plads i Hal 1. Knap havde vi fået flyet på plads, før publikum stod i kø for at komme ind. Kroppen er venligst udlånt af Danmarks Teknisk Museum i Helsingør.

Projektet med at renovere museets Gate Guard, Spitfire 427, skrider hastigt frem. Al maling er blevet fjernet, glafiberet er blevet slebet og affedtet. Stålrørskonstruktionen er indvendig blevet forstærket nogle steder og malet, og så er den blevet "undervognsbehandlet".

Her i oktober blev flyet primet med epoxymaling overalt. Så inden længe kommer de rigtige farver på igen.

Jeg/museet har indgået en sponsoraftale med Autolakhandel.dk, som er særdeles behjælpelig med vejledning osv. En stor tak til dem.

Og ligesom de forrige år har vi pudset flyene i udstillingen, og der er blevet foretaget reparationer på enkelt af dem.

Til sidst skal der udtrykkes en stor tak til malerne på Hovedværksted Aalborg for deres flotte arbejde med at få malet museets sidste nye fly i samlingen - en Challenger - dog kun som model, men alligevel et flot arbejde.

Strut Nordjylland
v/ Steen Lee Christensen
Formand

Året 2018 har igen været et travlt år for os i det nordjyske. Vi havde for et år siden et spinkelt håb om at få vores KZ III O-613 i luften i løbet af året. Det er ikke lykkedes endnu, og det bliver heller ikke muligt at nå, inden 2018 rinder ud. Vi ser frem til, at det lykkes i 2019.

Det er ikke grundet manglende indsats i arbejdgruppen, men fordi vi har flere projekter i gang samtidigt. Her er et overblik over nogle af de opgaver, vi har arbejdet med i løbet af året:

KZ VII O-619 (OY-ATM)
Ud over det årlige eftersyn har vi montret en GPS i flyet. Pitot-systemet er blevet fejlsøgt og repareret, efter at det der blev observeret fejlvisning på flyets fartmåler.

KZ III (OY-DZE)
Krop, ror og vinger er blevet malet. Vingerne er blevet monteret på kroppen, og flaps og krængror er blevet monteret, og rigning af rorliner er udført.

Der er også blevet arbejdet med interiøret i cockpittet, og ledningsarbejdet er stort set færdigt. Instrumenter begynder igen at finde deres rette plads på instrumentbordet, ligesom radio og antenne er testet til fuld tilfredshed.

I sidste års beretning kan man læse, at flyet skulle have nummeret O-612. De to KZ III, som Flyvevåbnet opererede (ESK 721) havde numrene O-611 og O-612. Den originale O-612 er i dag i privat eje. Og selv om den ikke er flyvedygtig, blev det besluttet ikke at stjæle dens identitet, men at skabe en ny (O-613), da vores fly reelt er en kopi af Flyvevåbnets KZ III og ikke den originale.

Vores Chipmunk (udlånt af Danmarks Flymuseum) har også lagt beslag på en del arbejdstimer. Vi har bl.a. skiftet en magnet, som venligst var blevet udlånt til os. Vi har skiftet en cylinder, og for tiden kæmper vi med at få den højre vingetank tæt.

Strut Nordjyllands formål er jo at vedligeholde og flyve med vores fly. I 2018 har vedligeholdelse været en større del af vores aktiviteter. Derfor har det desværre ikke været muligt at få affløjet så mange timer på vores operative fly.

Den 10. juni var dagen for Danish Air Show (DAS2018) på Flyvestation Aalborg. Vi, der var med i arbejdsgruppen for DAS2018, så frem til at afvikle et fantastisk Air Show. Vejret op til dagen havde jo vist sig fra allerbedste side med konstant solskin i 4-5 uger. Da dagen endelig oprandt, viste det sig desværre, at vi ikke havde allieret os godt nok med vejrguderne, idet dagen var ved at regne væk. Dette havde dog den fordel, at vores forbud mod brug af flares fra fly kunne ophæves.

Men trods vejret var det med stolthed, at jeg kunne gå rundt på pladsen og se alle udstillerne, med højt humør, fremvise deres fly m.m. Fra Strut Nordjylland havde vi tre fly udstillet.

Som den operative ansvarlige for DAS2018 skal der fra mig lyde en KÆMPE TAK til alle i FLYHIS-regi, som var med til at gøre vores Air Show til en særlig dag. Well Done!

Strut Harvard Danmark

v/ Jan D. Johansson

Endnu en gang er det, ligesom sidste år, lykkedes Harvard Danmark at nå vores målsætning, nemlig at alle detaljer var adskilt. Målet for 2017 var, at Harvard 324 skulle være adskilt i hoveddele, så detaljearbejdet kunne påbegyndes i 2018.

Vi har koncentreret os om at skille detaljerne ad og gøre dem klar til rensning, inspektion og maling, således at de er klar til montering.

Strut Harvard Danmark Patch
Bær den med ære!

Ligeledes skrider arbejdet med Harvard 310 frem med lynets hast, således at den nu er på egne ben, og en motor efterspørges! Heldigt at vi har en ekstra liggende.

Planen for gennemførelsen af projektet er, at Harvard 310 skal laves til static display, hvorefter den returneres til FLYHIS, som får råderetten over den.

Harvard 324 skal restaureres til flyvende stand af Harvard Danmark, som herefter opererer og vedligeholder flyet. Glæd jer til at se en ægte ”dansk” Harvard i luften!

Harvard 310

Harvard 310 restaureres af Frank Nielsen og pensionisterne på FSN AAL. Anført af Finn Christensen er man nu kommet så vidt, at man har sat bagkrop og centerplan på rørstellet og er i fuld gang med at udstykke cockpittet.

Harvard 324

Vi startede året med et fly adskilt i hoveddele og kastede os derefter straks over alle detaljerne. Arbejdet består i at skille alle småstumper ad og lægge stumperne i kasser, så vi har et overblik over delene.

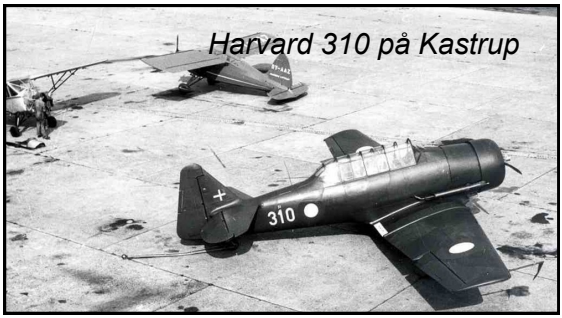

Harvard 310 på Kastrup

Det blev også besluttet, at vi skulle bytte centervinge med Harvard 310, da den oprindelige centervinge fra 324 havde en del uheldig spaltekorrosion i området ved den forreste hovedbjælke. Vi fik også i foråret de to første restaurerede stumper klar, nemlig de to instrumentpaneler, og selvom vi ved, at der er lang vej igen, så er det en vigtig milepæl.
En Harvard er lidt som et stort modelfly, opbygget i moduler, hvilket

Holdet samlet, da centerplanet skulle vendes.

Den første restaurerede del: et Harvard instrumentpanel.

gør den relativt nem at skille ad og samle. Vi nyder også godt af den dokumentation, der blev fremstillet under krigen, og som meget detaljeret beskriver, hvordan flyet skilles ad, repareres og samles. Derudover er alle fæsteelementer amerikanske tomme-mål i UNF og UNC, hvilket er en kæmpe fordel for dem, der har arbejdet på engelske fly. Den eneste rigtige udfordring er den store mængde af delvist rustne skruer med lige kærv, som kan være lidt træge at løsne. Det klares dog med store mængder WD40.

En af de større udfordringer var dog de to fodtrin på bagbords side. Mange års udendørs opbevaring havde efterladt deres spor med store mængder korrosion. Efter lidt

Martin i gang med at løsne det bagerste fodtrin. Og jo, det er en 2 m momentstang, og vi brugte liberale mængder cola til at fjerne korrosion.

”overbevisning” med bl.a. en cola og en momentstang lykkedes det os at få begge fodtrin fjernet fra det relativt tynde sidepanel.

Den opmærksomme læser kan huske, at vi sidste år beskrev, hvordan 324 havde ikke mindre en fire farver internt, nemlig gul, sort, amerikansk grøn og penselmalet engelsk grøn. Nuvel, formanden påtog sig at slibe lidt på bagkroppen for at se, hvilke farver der var brugt gennem årene. Det blev til ikke mindre end 9 lag. Årsagen er, at den oprindelige malingstegning fra FLV dikterer farverne som gul, brun og mørkegrøn uden nærmere specifikation, hvilket gør en nøjagtig fastlæggelse af farverne en smule besværlig. Vi arbejder dog videre på sagen, og skulle der nu sidde en læser, der ved, hvilke farver der blev brugt, må de meget gerne sige til.

De ni lag maling på bagkroppen

Vores kontrollant Jørgen, Kræn og Jakob inspicerer motorfundamentet, der er til røntgenundersøgelse.

Rørrammen og motorfundamentet er blevet sandblæst, røntgenfotograferet, tykkelsesmålt og malet. Der var nogle små revne, der er lavet, og lidt gravrust på motorfundamentet, som ligeledes er blevet slebet. Vi glæder os således til at få en nymalet rørramme tilbage, så vi kan begynde genopbygningen af cockpitsektionen.

Næste skridt er at tage fat på genopbygningen af cockpitsektionen, når rørrammen er tilbage i Karup efter maling. Samtidig har Strut Vendsyssel, en gruppe under KZ&V, meldt sig på banen. De vil bl.a. gerne hjælpe os med at restaurere vores motor.

På show-siden har Harvard Danmark ej heller ligget stille. Årets store begivenhed var Danish Airshow på FSN AAL. Læserne er sikkert bekendt med, at vejret spillede os og arrangørerne et puds, således at vi fik en særdeles våd dansk sommerdag, efterfulgt af tre måneder med strålende solskin – Ah well!

VI deltog også med nogen succes i et par mindre Fly-In's i det nordjyske. Vi glæder os til 2019, hvor sæsonen byder på en række mindre og større fly-in's og Airshows. Kom endelig forbi, når I ser os!

Jagten på sponsorer foregår for fulde gardiner med mange positive tilkendegivelser. En Harvard er jo som bekendt ikke specielt billig i drift. En række fonde kontaktes samt private sponsorer, som kunne tænkes at have interesse i at hjælpe.

I 2018 måtte vi jo også sige farvel til SØE, og vi takker ham for hans entusiasme og hjælp med at få stablet projektet på benene. Vi er også glade for at kunne byde Henrik Hjorth velkommen til FLYHIS og til at lære ham meget mere om en Harvard.

En stor tak til Strut Nordjylland, Team Draken og pensionisterne på FSN AAL – uden jer var vi ikke kommet langt.

Og afslutningsvist: Skulle der nu sidde nogle vordende Harvard-folk derude, så gå ind på www.harvarddanmark.dk eller Harvard Danmark på Facebook og meld jer ind i Harvard Danmark. Alle, uanset erfaring, er meget velkomne!

Glæd jer til at se en ægte "dansk" Harvard i luften!

Udsigten fra bagsædet i en Harvard, som vi glæder os til at se den igen!

FLYHIS Studietur 2018
v/Ole Bang Hansen

Det tynder desværre voldsomt ud i deltagelsen fra LUFTVET. Sidste gang fire, nu tog kun tre veteraner ud af tildelte 6 PAX imod indbydelsen til den årlige studietur.

Mandag.
Vi låner en Peugeot 407 stationcar, som Paul fra den faste stok afhenter hos FMI. Det igen med venlig hjælp fra Værløse-gruppen. Fra Skalstrup blev vi fire personer i bilen. Fjerde manden, Jørn, var bosat i Lille Skensved og nyslået fadder i Værløse. Det passede godt, at han kunne blive transporteret til og fra SKP. Især med en slut aflevering ved hoveddøren ved nattetide efter mange timer på landevejen. En god tradition, som er værd at følge!

Vel ankommet til SKP og efter frokosten i CAF SKP går turen til Zeppelin- og Garnisonsmuseet i Tønder. Imponerende hvad en ildsjæl, som ikke tager et nej for nej, kan få gennemført. Igen har FLYHIS fundet et interessant museum at besøge!

Aftensmad i Skrydstrup garneret med høns i tarteletter. Måske lidt overskud fra frokosten, hvor nogle kikkede lidt skævt til de lune kyllingelår med bange anelser. Man kan jo aldrig vide, hvad fremtiden bringer. Der blev igen tid til at besøge Torden-jetternes hangar og museum. Overnatning på Ryes Kaserne i Fredericia, fine værelser med eget bad, toilet samt håndvask alene dedikeret til tandbørstning!

Tirsdag.
Tju hej, hvor det går ad de tæt pakkede tyske motorveje. Rauff har sørget for rigelige forsyninger, og Stoffer har medbragt en hjertestarter, så *alles ist klar*.

Stop hver anden time. Madpakker fortæres stående som vanligt *auf Müll-tonnen*. På trods af sen aften og mørke lykkedes det Henrik med sin gode navigatørerfaring over stok og sten at spotte en restaurant, som kunne levere 44 gange *currywurst mit pomme frites, ein große dunkel Bier und zuckerfrei Coke* til Paul - og det til alles tilfredshed. Herefter godnat, denne gang i fine enkeltværelser til alle på Hotel Speyer – bed and breakfast.

Onsdag.
Ved ankomsten til hotellet i Speyer tirsdag aften havde vi allerede bemærket, at det tekniske museum, vi skulle besøge, lå lige over gaden.

Klokken 0900 ”sharp” spadserer vi til museet, som præsenterer sig flot i det smukke efterårsvejr med flyvemaskiner ude som inde. En stor rumfartsudstilling var også at finde her.

Omkring frokosttid på museet begynder der at brede sig en stemning om at springe Worms Dom og Luther over, som ellers var programmeret. Der var ingen protester, da det blev foreslået også at fortsætte med at bruge eftermiddagen på Speyer Tekniske Museum. Det forlød dog, at en enkelt frekventerede de hellige haller i Speyer Dom for at meditere - det i mangel af Worms Dom og Luther på dagen!

Aftensmaden bliver indtaget på Hausbrauerei Domhof*: als Vorspeise ein sehr groß salat, snitzel mit pomme frites, ein große Bier und zuckerfrei Coke* til Paul*.*

***T*orsdag.**
Så var masterplanen, at vil skulle køre til Mercedes-museet i Stuttgart. Nogle havde forventet at se Concorden i Speyer, men den var flyttet/ byttet med et andet museum tæt på.

En hurtig beslutning blev taget: vi tager til museet i Sinsheim. Ingen dårlig beslutning. Sinsheim byder sig til med andre oplevelser end Speyer. Mercedes-fans fik alt, hvad hjertet kunne begære af skinnende stjerne-automobiler. Igen flyvemaskiner ude og inde, flotte displays med alskens jordkrigs-materiel.

Efter frokost er der stadig nyt at finde på området. Et par LUFTVET'er snupper en 3D film for at hvile de trætte, gamle ben. Den tredje LUFTVET'er forsætter sin raketeftersøgning, selvom jagerfly er hans spidskompetence.

Havde set et sted, at der også skulle være raketter her. Hvilken skandale!! De havde gemt raketterne væk bag nogle gamle, rustne kampvogne. Med en tåre i øjenkrogen måtte jeg skue 2 stk. rød/hvidmalede HAWK MSL stående ret op, som om de skulle til månen og 1 stk. NIKE Hercules i en underlig bemaling og med en Honest John som selskab. Ikke et pænt syn for raketfolk. Billeder blev dog taget til dokumentation.

Tilbage i Speyer bliver aftensmaden igen indtaget i den hyggelige tyske restaurant *Hausbrauerei Domhof am Himmelgasse*; her var menuen; *Knödel, wurst, saumagen mit Sauerkraut*, *ein große Bier und*

zuckerfrei Coke til Paul!

Fredag.
Dan fahren wir nach Dänemark. Tisse-stop hver anden time. 2 X *stau*. Stående frokost-burger *auf Müll-tonnen,* hurtigt afhentet og serveret af Lars og Kristian fra motorvejens bedste burgerrestaurant.

Aftensmaden blev igen et bagholdsangreb på en restaurant i nattens mulm og mørke ved motorvejen. Efter en øl's tid er der tryllet 44 stk. *brockwurst und pommes frites mit süße zwiebel Soße* frem på disken. Tju- hej hvor det går, ankomst til SKP, *bang on 21.30* som planlagt.

Claes styrer bilen til Skalstrup og sætter flinkt første passager af ved adressen i Osted omkring midnat. Næste passager en halv time efter i Lille Skensved, herefter SKL, hvor Paul overtager roret fra Claes, og der forsættes til henholdsvis Skibby og Valby til sene sengetider!

Måske bør det overvejes næste år at lægge billet ind på en overnatning i SKP sammen med Aalborg-gruppen!

Igen har FHS staben med stor professionalisme sørget for en på opleveren og stor tak for det!

Denne tilbagemelding fra turen er som vanligt udfærdiget af Ole på vegne af Claes, Paul og vores nye trofaste følgesvend på turen, Jørn fra Værløse-gruppen!

FLYVEVÅBNETS
HISTORISKE SAMLING